

Eurydice studie
“Burgerschapsonderwijs op school
in Europa – 2017”

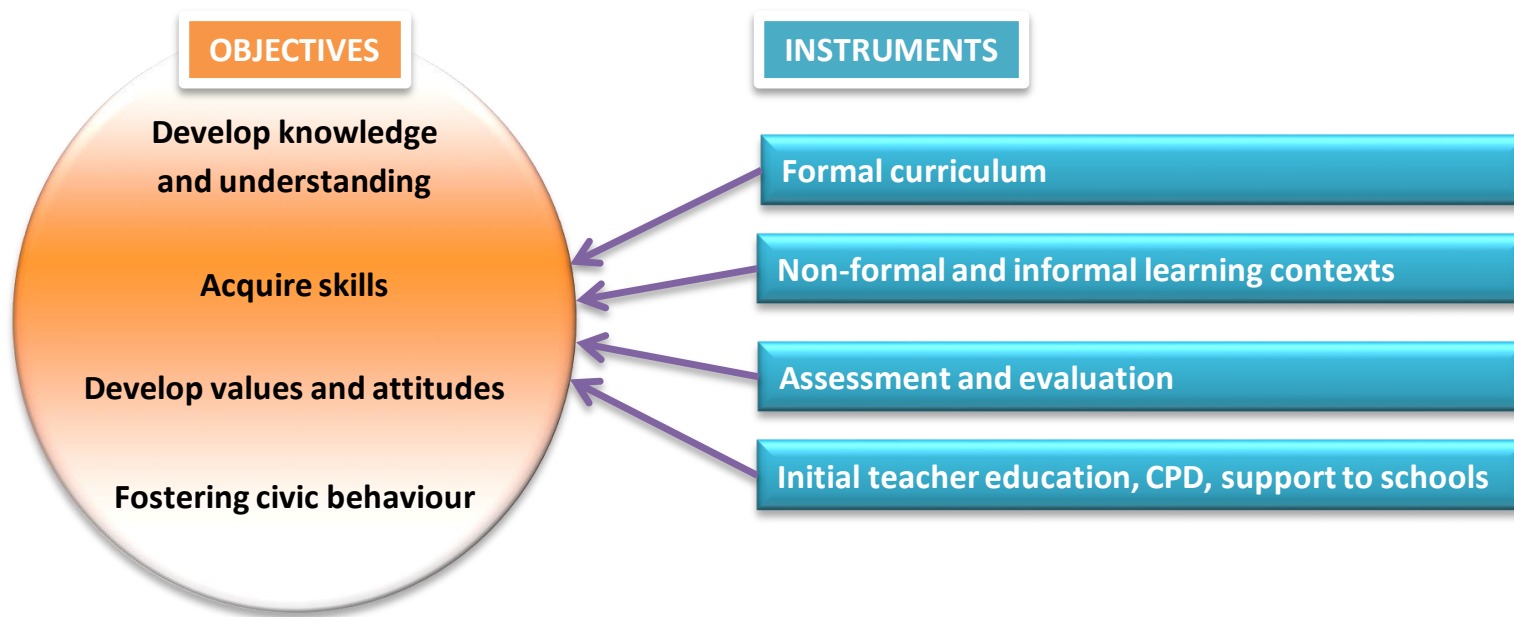
VLOR
6 maart 2018

Opzet van de studie

- Doel: verschillende benaderingen van burgerschapsonderwijs in Europa in kaart brengen
- Breed conceptueel kader – vier doelen:
 1. doeltreffend en constructief omgaan met anderen
 2. kritisch denken
 3. handelen op een maatschappelijk verantwoorde wijze
 4. democratisch handelen
- Scope
 - 42 Europese landen van het Eurydice netwerk
 - ISCED-niveau 1, 2 en 3
 - algemeen onderwijs en beroepsonderwijs

Conceptueel kader: doelstellingen en instrumenten van burgerschapsonderwijs op school

Inhoud van de studie

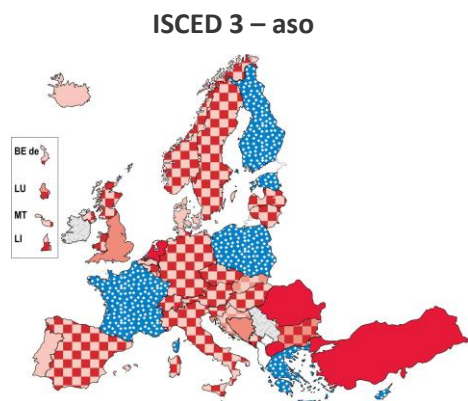
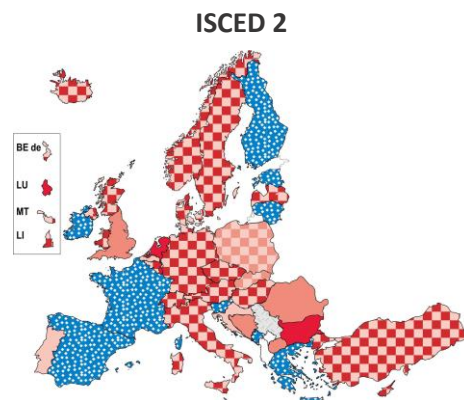
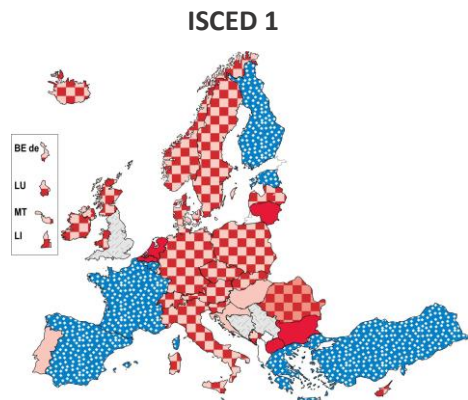
- 4 hoofdstukken
 1. inhoud onderwijsaanbod
 2. proces van onderwijzen en leren
 3. leerlingenevaluatie en doorlichting van scholen
 4. lerarenopleiding en nascholing

- Methodologie
 - vragenlijst Eurydice nationale afdelingen (officiële aanbevelingen, regelgeving, strategieën)
 - goede voorbeelden
 - review relevant onderzoek

1. Organisatie en inhoud van het onderwijsaanbod

Benaderingen van burgerschapsonderwijs in het onderwijsaanbod van het lager onderwijs en het algemeen secundair onderwijs, 2016/17

- vakoverschrijdend thema
- geïntegreerd in andere verplichte vakken of leergebieden
- verplicht afzonderlijk vak
- 3 benaderingen samen
- geen verplichte afzonderlijke, geïntegreerde of vakoverschrijdende aanpak

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

DEPARTEMENT
ONDERWIJS & VORMING

1. Organisatie en inhoud van het onderwijsaanbod

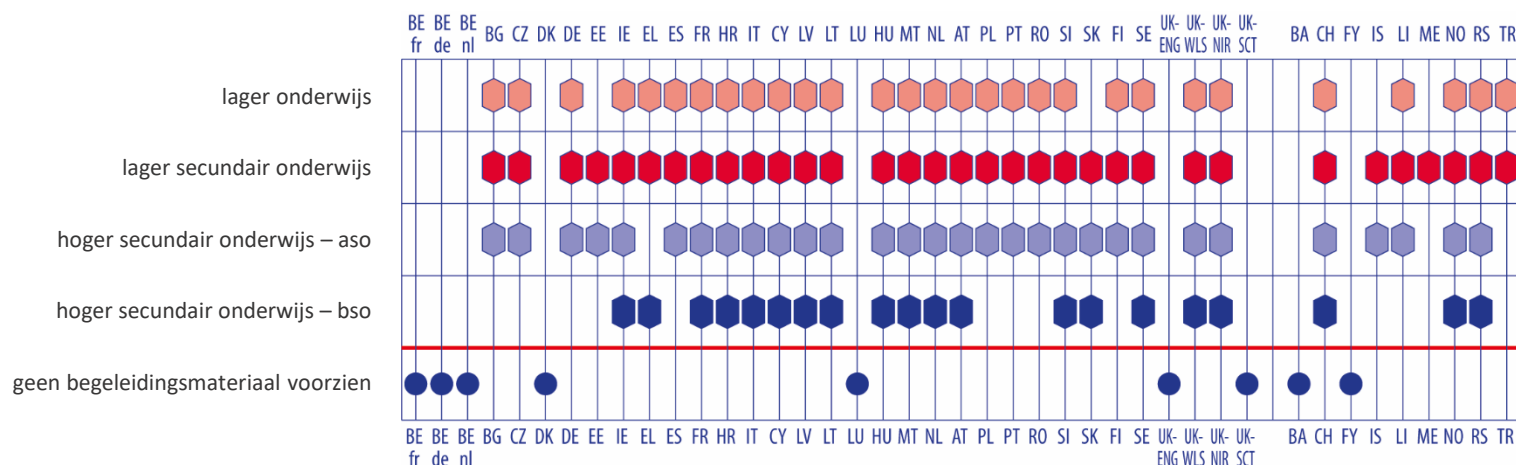
Aandeel van vaardigheden gebieden m.b.t. burgerschapsonderwijs
in het onderwijsaanbod in het lager onderwijs, algemeen secundair
onderwijs en beroepssecundair onderwijs, 2016/17

(%)	lager onderwijs	lager secundair onderwijs	hoger secundair onderwijs – aso	hoger secundair onderwijs - bso
doeltreffend en constructief omgaan met anderen	33	27	24	25
kritisch denken	19	22	22	23
handelen op een maatschappelijk verantwoorde wijze	29	28	29	29
democratisch handelen	19	23	26	24
Total	100	100	100	100
Totaal van burgerschapsvaardigheden (absolute cijfers)	855	950	902	792

2. Onderwijzen, leren en actieve deelname

Begeleidingsmateriaal rond burgerschapsonderwijs van de centrale onderwijsautoriteiten voor het lager onderwijs en het algemeen en beroepssecundair onderwijs, 2016/17

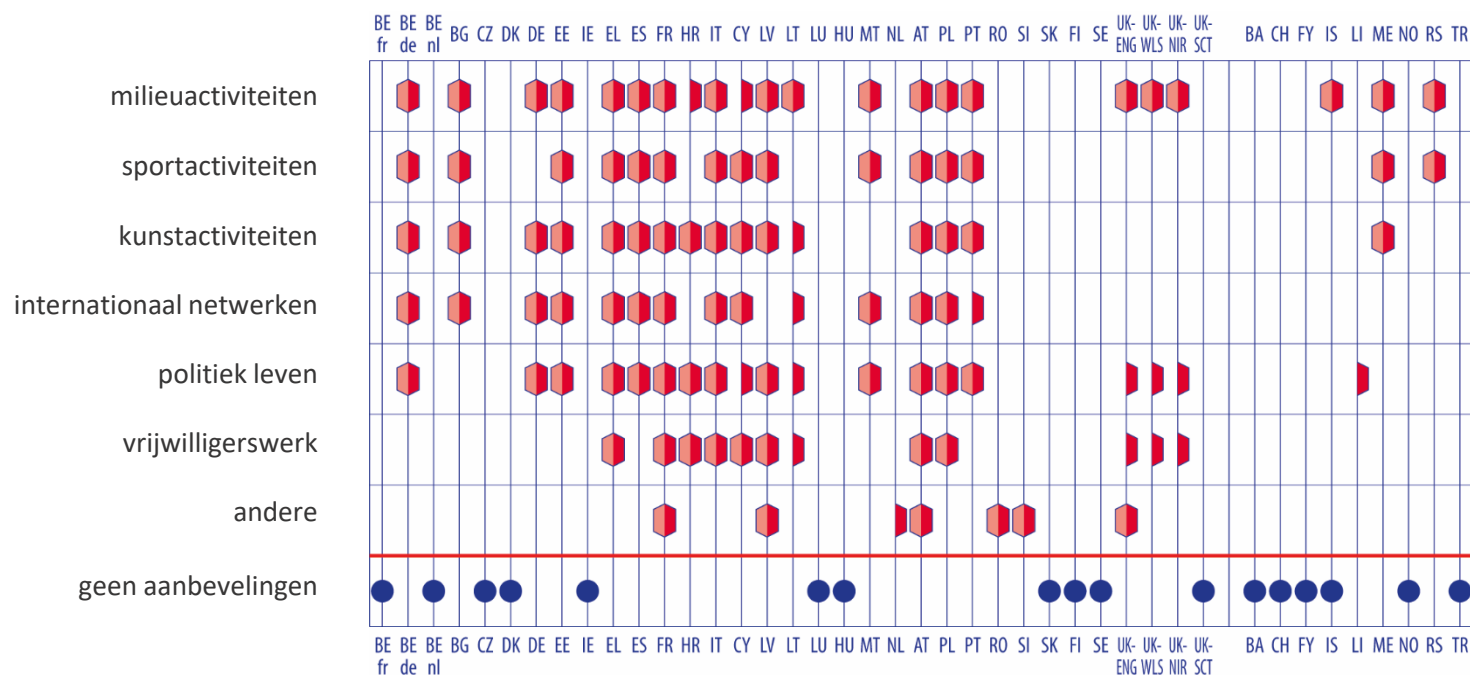

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

DEPARTEMENT
ONDERWIJS & VORMING

2. Onderwijzen, leren en actieve deelname

Aanbevelingen door de centrale onderwijsautoriteiten voor extra-curriculaire activiteiten in het lager onderwijs en het lager secundair onderwijs, 2016/17

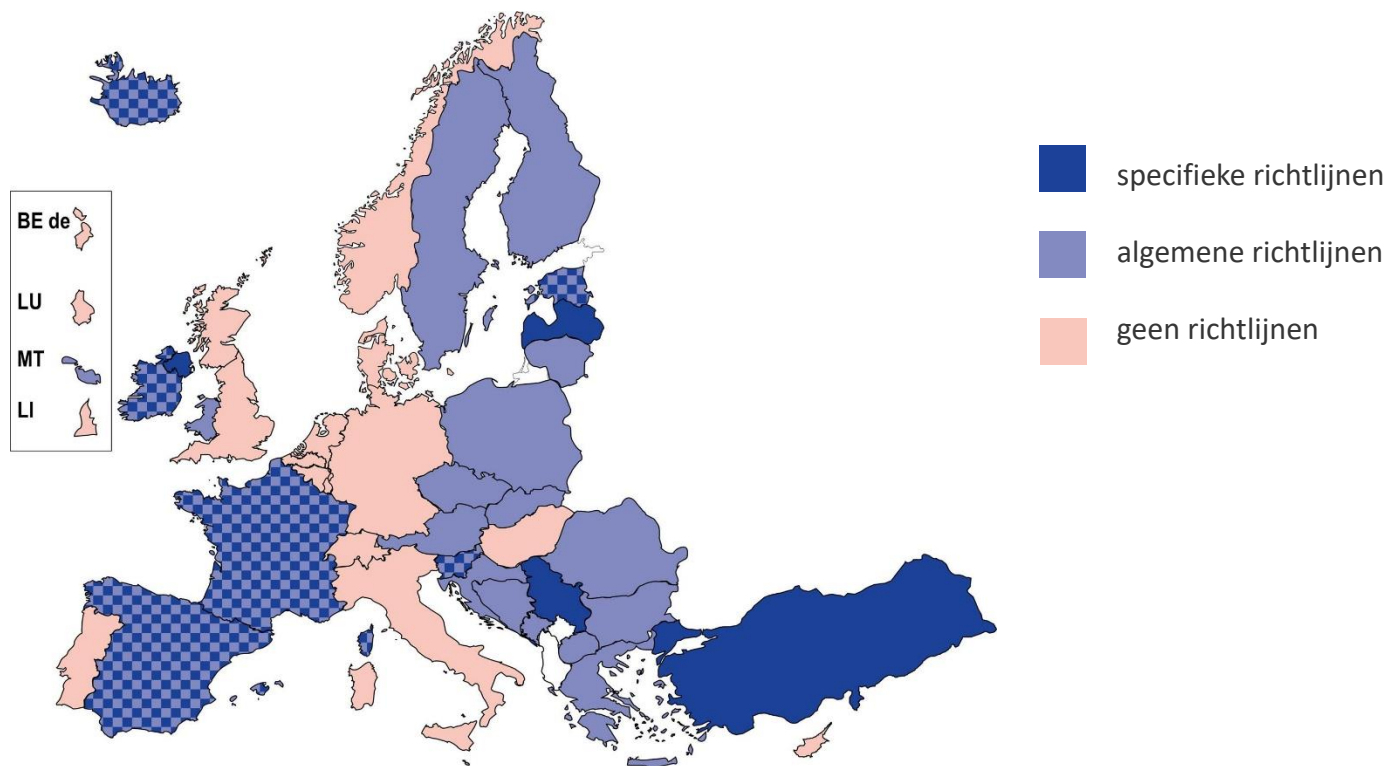

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

DEPARTEMENT
ONDERWIJS & VORMING

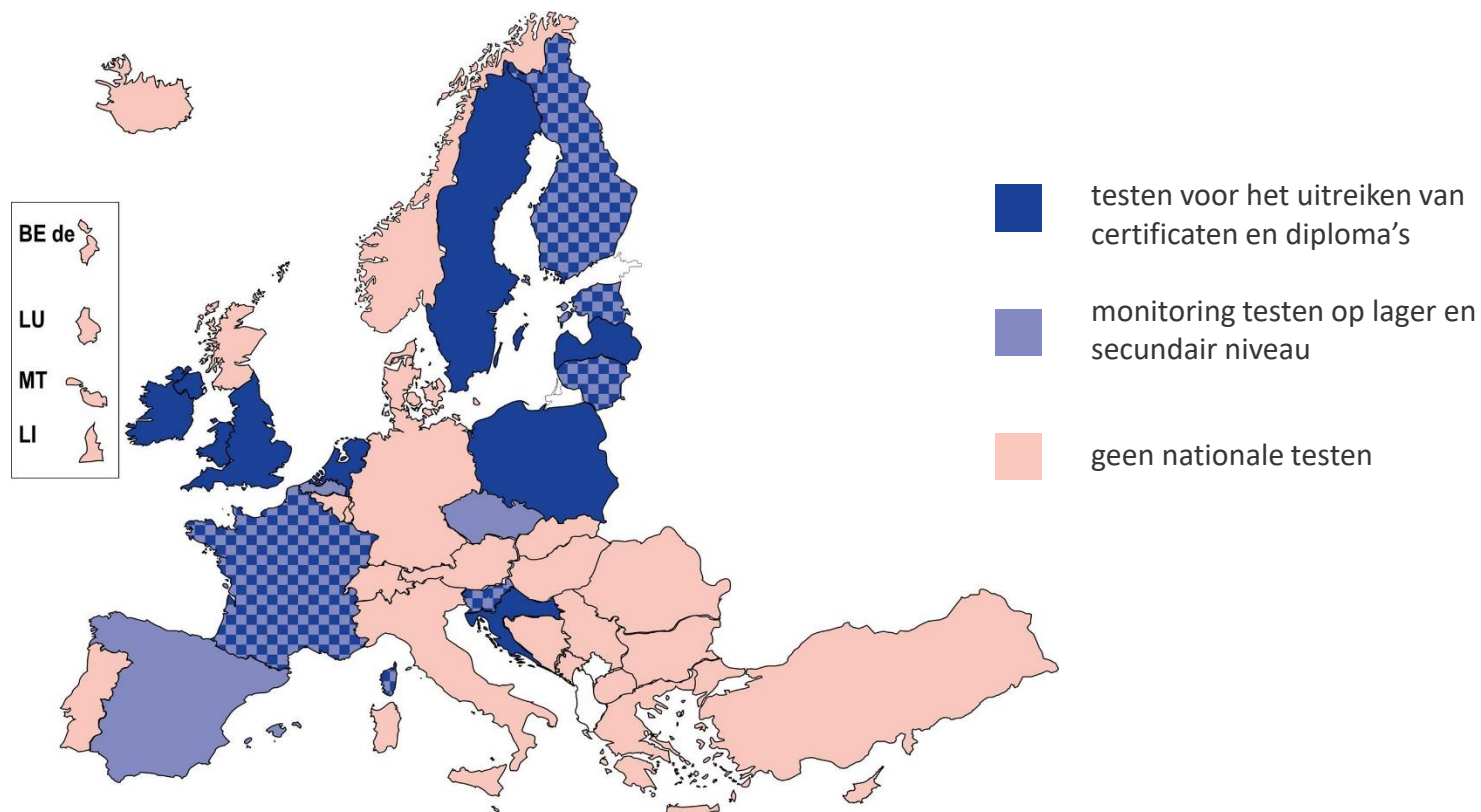
3. Beoordeling van leerlingen en schoolevaluatie

Richtlijnen over beoordeling in de klas op het vlak van burgerschapsonderwijs in het lager onderwijs en het algemeen en beroepssecundair onderwijs, 2016/17

3. Beoordeling van leerlingen en schoolevaluatie

Nationale testen in burgerschapsonderwijs: voornaamste doelstellingen en betrokken onderwijsniveaus - lager onderwijs, algemeen en beroepssecundair onderwijs 2016/17

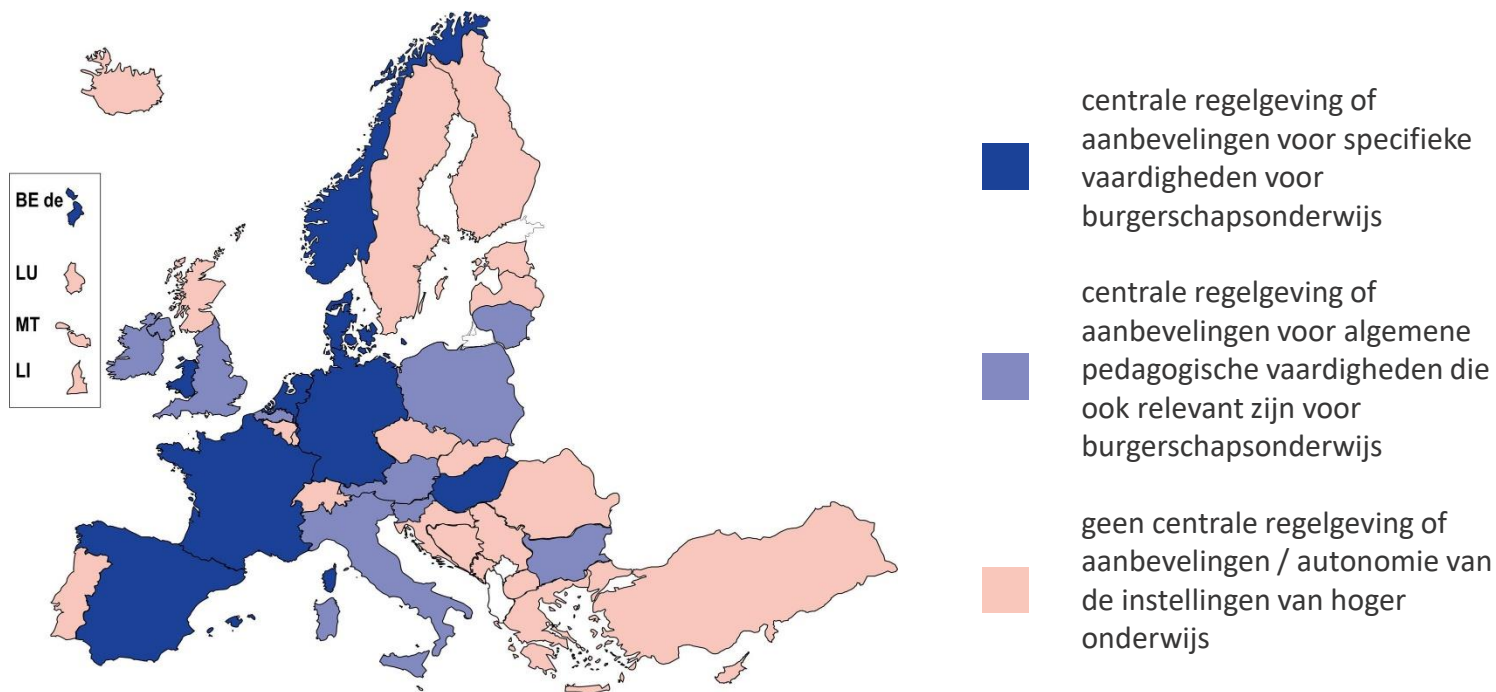

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

DEPARTEMENT
ONDERWIJS & VORMING

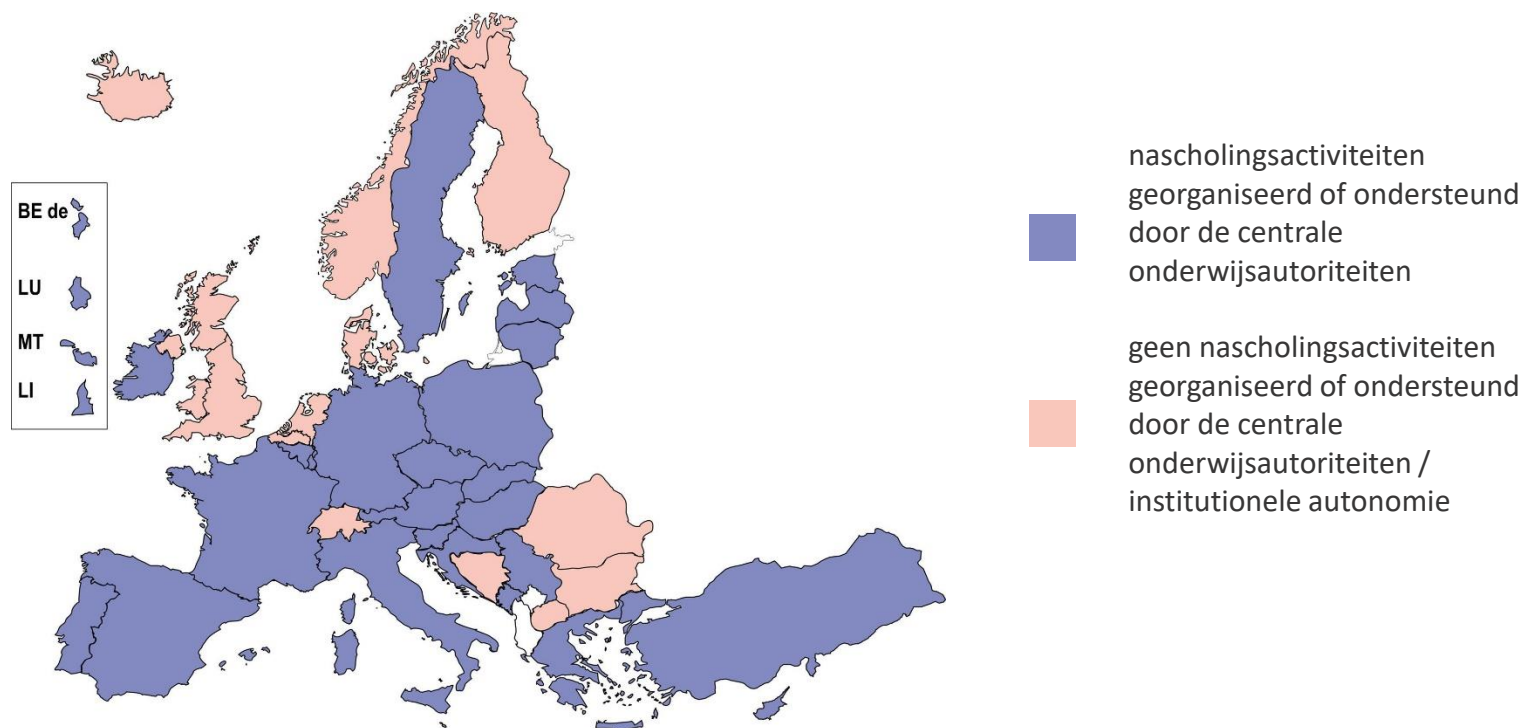
4. Lerarenopleiding, nascholing en ondersteuning

Centrale regelgeving of aanbevelingen voor het ontwikkelen van vaardigheden tijdens de initiële lerarenopleiding voor het onderwijzen van burgerschapsonderwijs – alle toekomstige leerkrachten in het lager onderwijs, algemeen secundair en beroepssecundair onderwijs 2016/17

4. Lerarenopleiding, nascholing en ondersteuning

Nascholingsactiviteiten georganiseerd of ondersteund door de centrale onderwijsautoriteiten om leerkrachten te ondersteunen bij het ontwikkelen van de vaardigheden nodig voor het onderrichten van burgerschapsonderwijs, 2016/17

Uitdagingen

- De aandacht voor specifieke burgerschapscompetenties in de lerarenopleiding
- Professionaliseringsmogelijkheden voor directies
- De evaluatie van leerlingen
- Gebrek aan aandacht voor burgerschapsvorming in bso in sommige landen

Meer info?

Ann Dejaeghere

Ann.dejaeghere@ond.vlaanderen.be

Eline De Ridder

Eline.deridder@ond.vlaanderen.be

Coördinator Eurydice Vlaanderen:

<https://onderwijs.vlaanderen.be/nl/eurydice>

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

DEPARTEMENT
ONDERWIJS & VORMING